

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden beantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie richtlijnen).

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar het bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

KOPIE:

gs m r t s
 dgpz
 poad
 dpn
 dcv
 dges
 die des drw
 dgis
 dio, /pi/ez
 dnw dwh
 deu, -/we/me
 jura
 jhr vegelin

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
 AFDELING VERBINDINGEN
 's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
 TEL. Nos: 180309; 614941-2531

REFERENTIE No: 17870	KOPIE No: 1
-------------------------	----------------

Dir./Afd.: *D/E*

Visie:

Ag. No: *237806*

Dossier: *913.100/Prontun L in de EEC*

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
1 december 1970

BESTEMD VOOR:
min. van b.z.

DATUM VAN AFZENDING:
1 december 1970

*Kc. 913.100/Prontun L
 Kc. 996.1 b.g. - uitbreiding
 Kc. 996.422.2 02/monetaire unie in de EEC*

AFKOMSTIG VAN: p a r i s s ambassade

PARAAAF/OPM:

CONFIDENTIEEL

het is uiteraard in niet geringe mate pretentieus om te trachten na een verblijf van nauwelijks een maand in parijs reeds een evaluatie te geven van de huidige politiek ten opzichte van de europese eenwording. wanneer ik zulks niettemin tracht, dan geschiedt zulks omdat ik de indruk heb dat er ten aanzien van de franse houding in bij voorbeeld het probleem van de economische en monetaire unie alsmede ten opzichte van de toetredingsonderhandelingen te uwent enige zorg bestaat.

de franse houding ten opzichte van "europa" moet in de eerste plaats gezien worden in het licht van het feit dat frankrijk een eeuwenlange geschiedenis heeft als grote mogendheid. het is om deze reden dat begrippen als "identite nationale" een andere betekenis hebben dan bijvoorbeeld in nederland waar men, ondanks het feit dat nederland door het buitenland wel als een "nation" wordt gezien, snel geneigd is te spreken in termen van "ons klein land". dit verschil in conceptie heeft uiteraard belangrijke gevolgen ten opzichte van de bereidheid om, zoals sommigen het noemen een gedeelte van de soevereiniteit over te dragen, of, om een wellicht juistere uitdrukking te gebruiken, bevoegdheden die voorheen tot de nationale taak behoorden toe te kennen aan (communautaire) instellingen. de vraag of het hierbij gaat om reeds bestaande instellingen dan wel of er nieuwe moeten worden gecreeerd dan wel of het in feite gaat om een betere en democratischere functionering van bijvoorbeeld het europees parlement is daarbij betrekkelijk irrelevant.

onder generaal de gaulle heeft frankrijk een groot gedeelte van zijn zelfrespect teruggewonnen dat in de tweede wereldoorlog en onder de viende republiek een danige knauw had gekregen. of dat nu was geschied door militaire nederlagen, door een te vaak wisselen van regering, door gekrakeel in de volksvertegenwoordiging dan wel door het soms smartelijk verlies van het koloniale rijk (dien bien phu uitroptkn) is waderom irrelevant. wel van betekenis is dat de door de generaal uitgedragen gedachten over vrijwel de gehele linie in tegenspraak

AFGESCHREVEN

CONFIDENTIEEL

ONTVANGEN CODEBERICHT

Ref. No.: 17870

VERVOLG

Rubricering:

CONFIDENTIEEL

-2-

kwamen met de structuren van een toekomstig europa zoals dat in de jaren 1948 - 1957 velen ook in frankrijk voor ogen stond. het is moeilijk te beoordelen in hoeverre de franse bevolking bij haar keuze voor het gaullisme zich mede heeft laten leiden door de uitspraken die de generaal heeft gedaan op het terrein van de buitenlandse politiek en in het bijzonder wat betreft europa. een ding is zeker dat in elk geval het franse volk niet zodanig met het buitenlands beleid in europese zin bezig is dat het daarom het gaullisme verwerpt. terzijde zij trouwens in herinnering geroepen dat ook onder niet gaullistische regeringen, bijv. in 1954, duidelijke grenzen werden gesteld aan europese constructies.

de taak van de huidige franse regering lijkt in de eerste plaats het zgn. gaullisme te abstraheren van de persoon van de generaal en te trachten het in de toekomst te doen voortleven. er zijn vanzelfsprekend middelpunt vliedende tendensen en ambities en het lijkt dan ook logisch dat de president zich niet zal willen branden aan onderwerpen die de onder de discipelen van de gaulle bestaande controversen zouden kunnen vergroten. enigszins paradoxaal wordt hij daarbij geholpen door het streven naar uitbreiding der gemeenschappen. immers, in de eerste plaats zal hij kunnen wijzen op het feit dat ook de kandidaten en met name het v.k. niet overmatig warm lopen voor supranationale constructies en dat de engelsen conform hun tradities deze problemen op pragmatische wijze plegen te benaderen. daarnaast kan de franse president met enige logica de stelling volhouden dat men eerst maar eens moet zien hoe het europa van de tien er uit zal gaan zien alvorens men drastische stappen neemt op het gebied van verdere eenmaking. schumann zei 30 november nog in de senaat: "on ne peut pas être à la fois pour l'élargissement de la communauté et la création d'un super-état doté de pouvoirs fédéraux. les deux propositions sont valables, mais elles s'excluent l'une l'autre." men kan mij tegenwerpen dat frankrijk zich toch bewust dient te zijn van de politieke en economische opkomst van duitsland en dat daarom een nauwer samengaan, als het ware een inkapselen, van duitsland met behulp van het v.k. geboden is. het is een redenering die men hier in parijs veel hoort, doch weinig van fransen. op het eerste gezicht lijkt het dat voor zover fransen al in de zo juist genoemde geest denken zij de samenwerking met het v.k. wel zullen willen verdiepen doch niet de noodzaak inzien hiervoor europese structuren te bouwen. ik krijg trouwens de indruk dat er vele fransen zijn die het versterken van europa als factor in de wereld vooral zien als een web van bilaterale betrekkingen tussen de diverse leden en kandidaat-leden der gemeenschappen met frankrijk min of meer als de spin het het centrum. figuren als debre denken nog weer anders. zij streven naar versterking der banden met een aantal landen, ongeacht de vraag of deze al of niet (kandidaat-) lid zijn der gemeenschappen (bijv. spanje in het kader van een middellandse zeepolitiek).

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
1. Documenten, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden gesproken, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

Ref. No.: 17870

VERVOLG

Rubricering:

CONFIDENTIEEL

-3-

met betrekking tot de toetreding der kandidaten krijg ik de indruk dat de overgrote meerderheid van diegenen die zich actief met deze zaak bezighouden wel van mening is dat de toetreding zal plaatsvinden, anders gezegd: het is niet een politiek probleem, zoals onder de gaulle, hoogstens een technische kwestie, van ganser harte geschiedt de toelating zeker niet waarbij ik niet behoef uit te wijden over de vaak nogal emotionele elementen zoals bijv. de preponderantie van de franse taal, die bij de franse oordeelsvorming met name t.o.v. het v.k. een rol spelen. de franse regering zal zonder twijfel de huid duur verkopen, waarbij zij zich gesterkt weet door de ervaring dat tot nu toe in de gemeenschappen hard onderhandelen bepaald geen windeieren heeft gelegd. indien de zaak mis zou gaan geloof ik intussen niet dat frankrijk daarvoor zo duidelijk als bij de vorige gelegenheid het odium op zichzelf zal laden.

ik zou uit het bovenstaande enige conclusies willen trekken, ook wat betreft een mogelijk nederlands beleid. de eerste is dat wij ons niet moeten voorstellen dat op relatief korte termijn van franse zijde enigerlei belangrijke stappen zullen worden gedaan in de richting van werkelijke eenwording inclusief versterking van communautaire instellingen. uiteraard slaat dit in de eerste plaats op de economische en monetaire unie doch ook op toekomstige vormen ex hoofdstuk iii van het rapport davignon. het wil uiteraard niet zeggen dat met name nederland nu de gedachte aan verder onderhandelen maar zou moeten opgeven. wel geloof ik dat wij ons beleid zodanig zouden moeten opbouwen dat het de fransen duidelijk is dat wij telkenmale dat zij "demandeur" zijn de door hen gewenste stappen niet zullen doen tenzij deze kunnen worden geplaatst in het licht van een uiteindelijke grotere eenheid, met andere woorden wij zouden zelf een etappe-gewijze benadering kunnen bedenken waarin telkenmale zowel qua substantie als qua instituten een pas vooruit wordt gezet. deze benadering houdt uiteraard het gevaar in dat men dan in sommige gevallen slechts een of twee etappes zal afleggen. het lijkt mij echter beter dan dat men, zoals ook hier te lande vaak wordt gesuggereerd, op allerhande terreinen maar "gewoon moet beginnen" hetgeen dan meestal betekent intergouvernementele samenwerking en behoud van beslissingsbevoegdheden der nationale regeringen. het zou dan wel eens zeer moeilijk kunnen zijn deze constructie in meer supranationale zin om te buigen. men zal mij tegenwerpen dat op de door mij voorgestane wijze een federatief europa niet wordt bereikt. de enige reactie die ik daarop kan geven is dat ook inderdaad zulks niet zal geschieden zolang daartegen in frankrijk overwegende bezwaren bestaan.

de tweede conclusie heeft betrekking op de toetredingsonderhandelingen. ik vrees niets nieuws te vertellen wanneer ik stel dat nederland hier te lande bij velen bekend staat als "plus anglais que les anglais". hoewel

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT
VERVOLG

Ref. No.: 17870

Rubricering: CONFIDENTIEEL

-4-

deze reputatie ongerechtvaardigd is beperkt zij de nederlandse reeele waarde als moderator in de onderhandelingen. het wil mij voorkomen dat de nederlandse positie, vooral vis/a vis frankrijk, dus ook in het interne gesprek a six, versterkt zou kunnen worden indien duidelijker tot uitdrukking zou worden gebracht wat de motieven zijn die nederland ertoe brengen in sommige gevallen een onderhandelingspositie op te bouwen die de zo juist genoemde reputatie creert althans aanmoedigt. daarbij zal als een der elementen van de oordeelsvorming rekening moeten worden gehouden met het feit dat frankrijk niet bereid zal blijken te zijn ten behoeve van de toetreding van engeland en van de kandidaten w e z e n l i j k e offers te brengen en dat het niet vermag te begrijpen dat nederland daartoe (eventueel) wel bereid zou zijn. dat de reden van de nederlandse bereidheid uiteindelijk ligt bij politieke overwegingen wordt wel aanvaard doch niet als argument tot het doen van concessies overgenomen.

de ranitz 565 +

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gez. d., tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afchriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

CONFIDENTIEEL